

Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana

Nº 16. MAIG - AGOST 2022

CALA DEL RACÓ

INFO trimestral del Parc Natural del Penyal d'Ifac

01

EDITORIAL

01. Reserva d'accés a la Ruta Roja a l'estiu.

02

ACTUALITAT AL PARC

02. Jornada de formació per als PICs

03. Gravació del programa "Terra Viva" de À Punt.

0.3 XVIII Campanya d'excavació de la Pobla d'Ifac.

04

ACTUACIONS DE CONSERVACIÓ

04. Manteniment de les instal·lacions i equipaments del Parc Natural del Penyal d'Ifac.

05. Treballs de manteniment de les senderes i itineraris del Parc Natural del Penyal d'Ifac.

06

BIODIVERSITAT AL PARC

06. Un caragol molt exclusiu, *Xerocrassa barceloi*

07

INTERPRETACIÓ DEL PATRIMONI

07. Activitats planificades:

- El Penyal d'Ifac 2.0
- Coneixent les salines de Calp.

0.8

- Un passeig entre dos mons.
- Arqueòlegs per un dia.

09

CONEIX MÉS...

09. Les curiositats dels mamífers:
La ratapinyada

RESERVA D'ACCÉS A LA RUTA ROJA A L'ESTIU

Des que es va posar en marxa, a la fi de desembre de 2020, el sistema de reserves per a l'accés a la ruta roja del parc, en aplicació de l'Article vint-i-sis (Règim de visites), del Pla Rector d'Ús i Gestió del parc (**DECRET 260/1993 del Govern Valencià**) que estableix en 300 el nombre màxim de visitants diaris, Setmana Santa i el període estival constitueixen la prova de foc per a aquest.

En previsió de la massiva afluència de visitants que s'esperava al juliol i agost, la primera mesura de cara a aquest període va consistir (com és habitual) en la contractació de 2 informadors de reforç, que es van sumar a l'educador i al guia que normalment atenen el públic els set dies de la setmana.

En l'operatiu per a confirmar les reserves, i veure si els usuaris que venien al Parc les portaven amb si, es va situar un punt d'informació al costat de l'entrada del Centre de Visitants, amb unes cordes perquè tothom haguera de passar per allí.

En aquest punt es va informar de la normativa del Parc, en particular de l'article que contempla el

perquè de l'obligatorietat de la cita prèvia, oferint, a la gran quantitat de visitants que no la portaven, altres alternatives perquè dirigiren la seua visita a altres itineraris del Penyal d'Ifac o a llocs pròxims.

Les reserves al juliol i agost es van completar, arribant fins a les 300 fins i tot una setmana abans de la data en qüestió. La quantitat de persones ateses pel personal va ser similar al volum d'anys anteriors, podent aconseguir-se de mitjana els 300 usuaris per dia.

Amb aquesta mesura, i la presència ocasional d'Agents Mediambientals, es va poder dissuadir d'accedir a l'itinerari a un gran nombre de persones que no disposaven de cita, per la qual cosa es pot constatar que el dispositiu va funcionar satisfactòriament com per Setmana Santa.

Cal recordar que **la necessitat de la cita prèvia no es refereix a unes dates concretes, sinó que està vigent tot l'any.**

Actualitat al Parc

Jornada de formació per als PICs (Punts d'Informació Col·laboradors)

El passat 10 de juny vam rebre en les nostres instal·lacions al personal de Tourist Info de Calp, el qual és un Punt d'Informació Col·laborador (PIC) del Parc Natural del Penyal d'Ifac. Aquest personal va assistir a una jornada de formació on, en una primera part, se'ls va fer una presentació en la sala d'actes del Centre d'Informació en la qual se'ls va mostrar una caracterització general del Parc Natural (patrimoni històric i ambiental) i se'ls va ensenyar les tasques que exerceix el personal. Posteriorment, en una segona part, se'ls va realitzar una ruta interpretativa fins al túnel, veient in situ alguns dels aspectes que s'havien mostrat en la presentació. Finalment, es va realitzar una visita al jaciment arqueològic de la Pobla d'Ifac on se'ls va explicar la història d'aquest poblat medieval.

Amb esta jornada es busca reforçar la comunicació entre el parc natural i Tourist Info de Calp de manera que es millore la informació que reben els visitants sobre els espais naturals i serveis disponibles en el seu entorn que afavorisca la seua dinamització econòmica, sota el prisma de la seua preservació i utilització racional i la seua sostenibilitat mediambiental i turística.

Gravació del programa "Terra Viva" de À Punt

El passat 30 de juny es va emetre un capítol del programa "Terra Viva" de la cadena autonòmica À punt. Una secció d'este programa es va rodar en el Parc Natural del Penyal d'Ifac i va comptar amb la participació de part del nostre personal, concretament el peó de brigada Boris Marulanda, el guia mediambiental David Tesías i l'educador ambiental Nacho López-Astilleros. A cadascun d'ells, els alumnes del CEIP Cap d'Or de Moraira els van plantejar una sèrie de definicions i els nostres companys van haver d'endevinar la paraula, totes elles relacionades amb el medi ambient i més concretament amb el nostre Parc.

XVIII Campanya d'excavació de la Pobla d'Ifac

Després de dos estius on la pandèmia no havia permès realitzar la campanya d'excavació a la Pobla d'Ifac, durant aquest mes d'agost han tornat els arqueòlegs a aquest jaciment medieval situat al nostre Parc Natural. Enguany han participat 12 voluntaris i voluntàries que, juntament amb el director de l'excavació Jose Luís Menéndez, i el codirector Joaquín Pina, han trobat, entre altres troballes, l'arcada completa de la porta oest i cinc nous enterraments. El dia 30 d'agost, l'equip d'arqueòlegs va comptar amb la visita de l'alcaldeessa de Calp, Ana Sala, qui, juntament amb el director del Parc Natural, Ángel Enguix, es va interessar per les noves troballes.

Actuacions de Conservació

Manteniment de les instal·lacions i dels equipaments del Parc Natural del Penyal d'Ifac

Durant els últims quatre mesos el ECM del Parc Natural ha realitzat diverses labors de manteniment de les instal·lacions i dels equipaments. Entre elles es pot destacar la substitució del sombratge del berenador, que es fa amb trenat de canyes. Per a això, la brigada del parc es desplaça fins a la desembocadura del riu Algar, una zona humida situada a Altea, d'on obtenen les canyes que utilitzaran. Aquestes canyes són de l'espècie *Arundo donax*, catalogada com a invasora, de manera que amb aquesta actuació també s'ajuda a la seua eliminació.

També destaca l'inici de la posada a punt d'una de les sales del Centre de Visitants. S'ha començat a arreglar desperfectes, a pintar i a col·locar panells per a fotos que s'exposaran pròximament, amb la seua obertura.

Traballs de manteniment de les senderes i itineraris del Parc Natural del Penyal d'Ifac

Al llarg d'aquests mesos la brigada del Parc Natural ha realitzat labors de manteniment en les sendes i itineraris del Penyal d'Ifac. D'altra banda s'han col·locat tanques de fusta per a delimitar una nova zona d'excavació en el jaciment medieval de la Pobla d'Ifac, i així impedir el trànsit de la gent per un lloc de gran valor històric. Esta nova zona d'excavació se situa al costat de les restes de l'església, i ja s'han realitzat els primers moviments de terra per a poder començar els treballs en les següents campanyes.

Una altra de les labors realitzades ha sigut el reg de manteniment de les plantacions realitzades durant la passada tardor/hivern. Així, durant aquest estiu la brigada s'ha anat ocupant de les diferents zones revegetades amb espècies com *Pinus halepensis*, *Rosmarinus officinalis*, *Lavandula dentata*, *Pistacio lentiscus...*, per a així reduir l'estrés hídric al qual es veuen sotmeses les plantes en el període estival, sobretot en un estiu tan càlid com el d'enguany.

Biodiversitat al Parc

Un caragol molt exclusiu, *Xerocrassa barceloi* (Hidalgo, 1878)

Xerocrassa barceloi és un xicotet caragol terrestre que habita típicament en ambients de matoll mediterrani i pineda, encara que també s'ha trobat en dunes, borda de camins i cultius de secà. Es tracta d'un endemisme valencià-murcià citat en nombroses localitats de la província d'Alacant (comarques de l'Alcoià, la Marina Alta, la Marina Baixa, l'Alacantí, el Vinalopó Mitjà i el Baix Vinalopó) i en una localitat de Múrcia.

Amb unes dimensions màximes de 5,94 mm d'altura i 11,47 mm de diàmetre, presenta una petxina aplanada de color blanc-cremós i intensitat variable, formada per 5'25 voltes d'espira (amb costelles molt visibles), amb l'última fortament aquillada.

Interpretació del Patrimoni Natural

Activitats Planificades

El Penyal d'Ifac 2.0. Al maig, en commemoració del Dia Europeu dels Parcs, es va realitzar una ruta interpretativa per la senda roja de pujada al Penyal d'Ifac fins al túnel.

En aquesta ocasió, l'explicació sobre la geologia, fauna, flora i història del penyal es va acompanyar de la visualització de diverses imatges en els mòbils i tauletes que els assistents van portar, la qual cosa va enriquir l'explicació. Van assistir 12 persones amb edats compreses entre els 14 i els 65 anys que van poder gaudir d'un matí de primavera en ple contacte amb la naturalesa..

Coneguent les salines de Calp. També al maig, relançem una activitat que vam haver de suspendre anteriorment a causa del mal temps. L'activitat va consistir en un agradable passeig al voltant de les Salines de Calp on es van explicar diferents aspectes ambientals i etnogràfics d'aquesta llacuna. Comptem, a més, amb l'ajuda d'Andrés Ortolá, qui ens va ensenyar com funcionava l'aprofitament de la sal en esta llacuna, el qual va estar en funcionament fins als anys 80. Van assistir un total de 20 persones.

Activitats Planificades

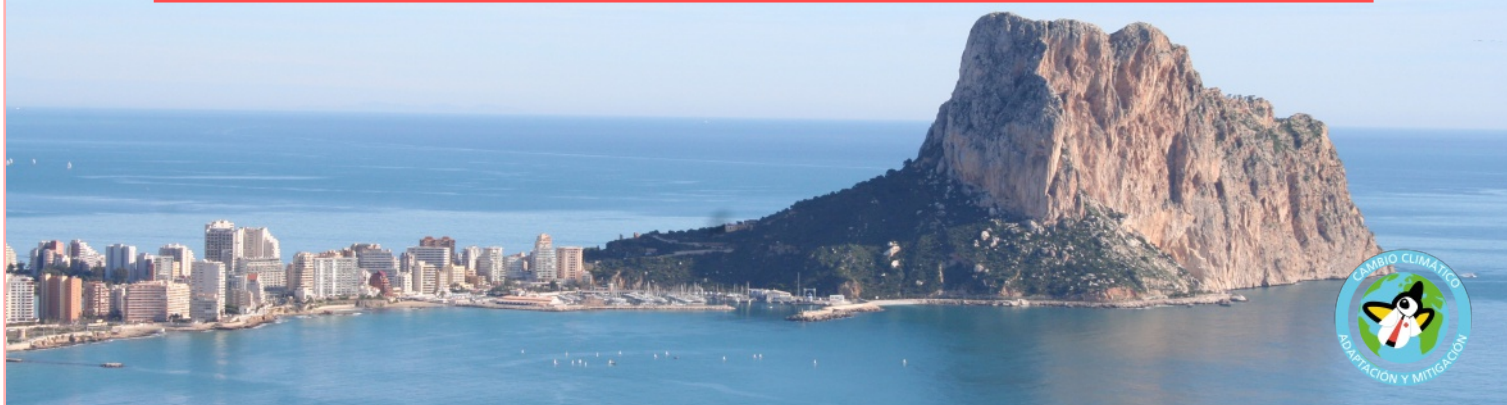
Un passeig entre dos mons. El mes de juny, amb l'arribada de la calor estiuenca, es va oferir un xicotet passeig interpretatiu al costat de la mar, pel passeig ecològic Príncep d'Astúries. Aquest recorregut, que transcorre entre la mar i el Penyal d'Ifac, ens va servir per a donar a conèixer la interacció entre aquests dos ambients (el terrestre i el marí). Van assistir un total de 18 persones.

Arqueòlegs per un dia. Durant el mes de juliol organitzem esta activitat tan popular entre els més xicotets de la casa. Es va organitzar en dos dies diferents, en els quals els xiquets i xiquetes van conèixer la història de la Poble d'Ifac i van aprendre el treball de l'arqueòleg, buscant entre les ruïnes restes de ceràmica antiga, que després van netejar amb cura. L'activitat va comptar, durant els dos dies de la seua realització, amb un total de 18 xiquets d'edats compreses entre els 6 i els 12 anys.

Coneix més...

Les curiositats dels mamífers

Orden Chiroptera

Sabies què...?

ELS RATPENTATS SÓN EL GRUP DE MAMÍFERS MÉS DIVERS AMB MÉS DE 1400 ESPÈCIES I ELS ÚNICS AMB LA CAPACITAT DE VOLAR.

LES ESPÈCIES QUE TROBEM A LA REGIÓ MEDITERRÀNIA SÓN PRINCIPALMENT INSECTÍVORES. JUNTAMENT AMB FALCIOTS, ORONETES I AVIONS SÓN ELS NOSTRES ALIATS A LES CIUTATS, ACTUANT COM INSECTICIDES NATURALS. ALTRES ESPÈCIES S'ALIMENTEN DE POL·LEN I NÈCTAR, SENT TAMBÉ IMPORTANTS POL·LINITZADORS EN ALGUNES REGIONS DELS PLANETA.

ENTRE LES SEUES DIFERENTS ADAPTACIONS, CAL DESTACAR QUE POSEÏXEN EL SENTIT DE L'ECOLOCALITZACIÓ. A TRAVÉS DE L'EMISSIÓ D'ULTRASONS PODEN LOCALITZAR I CAÇAR A LES SEUES PRESES, A BANDA D'UBICAR-SE EN L'OBSCURITAT I ESQUIVAR OBSTACLES.

ES DISTRIBUEIXEN PER UNA GRAN VARIETAT D'HÀBITATS I, GENERALMENT, EN LA NOSTRA REGIÓ ESTAN ACTIUS ENTRE ELS MESOS D'ABRIL I OCTUBRE.

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
VELU

parc natural
del penyal d'ifac

Redacció: Equip Tècnic del P.N. del Penyal d'Ifac

Centre d'Informació del P.N.
C/ Isla de Formentera s/n
03710 - Calp (Alacant)

Parc Natural del Penyal d'Ifac

965 693 300 - 679 195 912
ifac_cma@gva.es
parquesnaturales.gva.es

